

Hållbar utveckling – värderingar, världsbilder och visioner VT-15

Grupparbete: Diskursanalys för hållbar utveckling

Kursmål

- identifiera maktstrukturer och dess relevans för hållbar utveckling
- kritiskt granska och debattera skilda visioner om en hållbar utveckling
- i hållbarhetsdebatten utläsa och jämföra skilda förståelser av centrala teman och ideologier
- tillämpa för situationen relevanta analysmetoder på aktuella händelser med koppling till någon aspekt av hållbar utveckling

Bakgrund och syfte

Som ett led i att skapa ökad förståelse för olika aspekter av hållbar utveckling kommer ni i denna uppgift att arbeta i grupp med att analysera olika aktörers visioner och ståndpunkter inom ett avgränsat tema med någon koppling till hållbar utveckling. Er analys kommer framförallt att utgå från den workshop ni hade med Malin Östman där ni fick en introduktion till diskursanalys. Då tiden för ert arbete är begränsad är det dock viktigt att poängtera att ni inte kommer kunna genomföra en fullskalig diskursanalys och era resultat kommer därför inte heller bli fullständiga, det är inte heller syftet med uppgiften.

Grupparbetet kommer att genomföras under 1 ½ vecka, 2–11 mars, och kommer att redovisas genom en kortare rapport samt genom en muntlig presentation den 11:e mars.

Introduktion till uppgiften

Del 1

Innan måndag 2:e mars kl. 9.00 ska ni ha gått med i en grupp på studentportalen. Det finns sex olika grupper som alla kommer att arbeta med olika teman. Nedan följer en kort beskrivning av varje grupps tema

1. *Ett inkluderande samhälle* – Detta tema innefattar flertalet visioner om hur ett inkluderande samhälle kan se ut. Se till exempel olika tankar om vilka som ingår i det inkluderande samhället och hur det är uppbyggt. Faktorer som kan vara intressant är migration, integration, jämställdhet, maktförhållanden och mångkulturalitet.

2. *Sveriges framtida jordbruk* – Inom detta tema finner ni många olika tankar om hur ett hållbart jordbruk kan se ut. Utgå till exempel från idéer om lokal livsmedelsförsörjning, permakultur, ekologisk produktion, flervåningsväxthus, urban odling med mera.
3. *Transportmedel i det framtida Sverige* – Detta tema innefattar en rad skilda strategier för en hållbar infrastruktur. Se till exempel idéer om spårbundna transporter, elektriska transporter, förkortade resvägar etcetera.
4. *Sveriges framtida elförsörjning* – Inom detta tema finns flera möjliga framtidsbilder av ett hållbart samhälle. Utgå till exempel från idéer om lokal eller central elförsörjning samt olika former av förnyelsebar el alternativt kärnkraft.
5. *Relationen mellan människa och natur* – Inom detta tema finns det flera olika tankar om hur människans relation till naturen bör utvecklas för att uppnå ett mer hållbart samhälle. Se till exempel idéer gällande att lagstifta om naturens rättigheter, att sätta ett ekonomiskt pris på naturen eller att människan bör leva närmare naturen för ökad naturkänsla.
6. *Boende i det framtida Sverige* – Inom detta tema avser vi främst den strukturella aspekten av boende, inte de faktiska byggnaderna. Det finns flera idéer om hur människor kan bo hållbart i Sverige. Utgå till exempel från tankar om ekobyar, tät urbanisering eller levande landsbygd.

Del 2

Grupparbetet inleds med en gemensam introduktion den 2e mars, kursledningen går då igenom upplägget och svarar på eventuella frågor. Därefter följer schemalagda tillfällen för grupparbeten. Vid dessa tillfällen finns en sal bokad för er att arbeta i och någon i kursledningen kommer att finnas tillgänglig för att svara på eventuella frågor. Observera att ni kommer att behöva ses och arbeta i era grupper utöver dessa gemensamma tillfällen! Ni ska i snitt arbeta med kursen 16h/vecka/person.

Analysen

Tänk på!

- I största möjliga mån – lämna era förutfattade meningar utanför analysen och grupparbetet! Var uppmärksamma på er egen roll, er bakgrund och vad ni tar med er in i arbetet samt vilken påverkan det kan få på er analys. Även om man inte kan vara objektiv så bör man vara medveten om sin subjektivitet och dess roll.

- Analysera, *inte* värdera! I det här arbetet ska ni *inte* personligen värdera aktörernas ståndpunkter eller visioner. Arbeta med att se bortom om ni håller med en aktör eller om ni tycker att dess åsikter är "bra" eller "dåliga". Det är möjligt att värdera aktörernas argument, men då ska det göras utifrån argumentens styrka genom en argumentationsanalys. Vi rekommenderar dock att ni inte fokuserar på det inom ramen för detta arbete.

Del 1

Analysen inleds med att ni gemensamt i gruppen gör en översiktlig inläsning på det tema, den diskurs, ni har valt. Vad är aktuellt i debatten/diskussionen/forskningen gällande ert tema? Ni ska sen välja ut 2–3 *centrala aktörer* inom er diskurs. De aktörer ni väljer ska vara aktiva och ha en ståndpunkt i diskussionen runt ert tema. Era aktörer bör även ha *olika ståndpunkter* samt *olika visioner/målbilder* inom ert tema. Detta bör ni vara klara med före arbetspasset onsdag 4/2.

Del 2

När ni har valt ut era aktörer så påbörjas själva analysen. Välj ut material av olika slag som är framtaget/producerat av eller om de olika aktörerna. Det material ni väljer ska vara av olika karaktär, välj till exempel inte bara nyhetsartiklar. En bra riktlinje är att välja 3–5 källor av/om varje aktör, mer eller mindre kan vara aktuellt beroende på omfattningen och längden av materialet. Syftet är att ni genom att analysera materialet ska få en ökad förståelse för aktörernas världsbilder, värderingar och visioner. Dela gärna upp er i mindre grupper eller par när ni arbetar med analyserna. I analyserna ska ni utgå från nedanstående frågor. Ni får välja själva hur många och vilka av frågorna som ni fokuserar på i er analys.

Titta efter

- Dolda maktförhållanden i texten, och vem som är "talesperson" i texten
- Vilken är den tilltänkta publiken/målgruppen för texten?
- Hur används språket för att positivt eller negativt förstärka något?
- Vad är det som INTE sägs eller diskuteras i texten? Finns det perspektiv som saknas?
- Vilka synonymer använder man för att beskriva något? T.ex. Produktionsenhet/sugga

Frågor att ställa

- Vad är budskapet författarna VILL att du som läsare ska ta med dig?
- Finns det bilder, varför är just de utvalda?
- Vad repeteras i texten och i andra texter kring samma fråga?
- Om språket hade används på annat vis, hade det då gynnat en annan diskurs?
- Hur presenteras frågan/problemet?
- Hur beskrivs personerna i texten?

När ni har analyserat materialet utifrån ovanstående frågor ska ni gå vidare till att reflektera mer övergripande över era valda aktörer. Ni ska då utgå från den samlade bilden och förståelsen ni har fått genom era text- och bildanalyser. I denna fortsatta analys ska ni göra ett försök till att besvara frågorna

- Vad kan ni säga om aktörernas världsbild? Vad håller aktörerna för sant? Vad är deras verklighetsuppfattning? Vilka antaganden gör de?
- Vad kan ni säga om aktörernas värderingar? Vad tycker aktörerna? Vad värdesätter de?
- Vad kan ni säga om aktörernas vision? Vad är aktörernas målbild? Vad rekommenderar aktörerna för handling?

Avsluta er analys med att ta ett steg tillbaka och se till hela diskursen. Vilka maktstrukturer finns det inom diskursen? Vilka aktörer har makt att uttala sig i frågan? Vilka aktörer har makt att skapa förändring i frågan?

Presentation och inlämning

Ni ska presentera er analys muntlig på tillfället 11 e mars. De riktlinjer ni har att förhålla er till är att samtliga i gruppen ska vara delaktiga vid presentationen och att ni har 15min till ert förfogande. I er presentation ska följande framgå

- Vilka aktörer har ni valt och varför?
- Finns det andra aktörer som berörs av temat men som ni inte har valt? Vilka? Varför?
- Vilka maktförhållanden finns det mellan aktörerna som ni har valt?
- Utifrån er analys; vad kan ni säga om aktörernas världsbild, värderingar och visioner?

Själva presentationen får ni genomföra hur ni vill och vi ser gärna att ni är kreativa och överraskar oss och klassen! Använd er av bilder, gestaltningar, musik etcetera.

I samband med presentationen ska ni även lämna in en kortfattad rapport från gruppen där följande framgår:

- Gruppmedlemmar + gruppnummer + ert tema
- Ert val av aktörer samt kort motivering till era val
- Vilket material ni har utgått från i er analys, fullständiga källor och/eller länkar
- Vilka frågor ni utgick från i er analys
- Mycket sammanfattat vad ni kom fram till genom er analys

Ni ska lämna in 1 rapport/grupp. Rapporten lämnas in på studentportalen och får vara max 4 sidor lång.

Lycka till!

Kursledningen – Sanna och Malin